

עפ"ת 66954/06/22 - חאתם דעאיף נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 66954-06-22 דעאיף נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 116467/2019

בפני כבוד השופט עמית יורם צלקובניק
מעורר חאתם דעאיף
נגד מדינת ישראל
משיבה המערער - על ידי עו"ד נאדר חילף
המשיבה - על ידי עו"ד צור פלק

פסק דין

ערעור כנגד חומרת העונשים שהוטלו על המערער בבית המשפט לתעבורה בפתח תקוה (כב' השופט א' בועז) בתד 8561-11-19 בעקבות הרשעת המערער, על פי הודאתו, לאחר שמיעת חלק מעדי התביעה, בעבירות של אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים מעבר חצייה בבטחה, עבירה לפי תקנה 67(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961; נהיגה בקלות ראש, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה (נ"ח) תשכ"א-1961; גרימת חבלה של ממש, עבירה בניגוד לסעיף 38(3) לפקודת התעבורה; היעדר הפסקת נהיגה אחרי 8.5 שעות רצופות, עבירה לפי תקנה 168(א)(4) לתקנות התעבורה.

על פי המפורט בכתב האישום, ביום 14.3.19, סמוך לשעה 14:00, נהג המערער ברכב **משא רכין**, (סקניה מ.ר. 6112513), בנתניה, מכיוון צפון לדרום, והתקרב לצומת רחוב פתח תקוה עם רחוב גבע, בו נמצא מעבר חצייה מרומזר. אותה עת, חצתה את הכביש במעבר החציה, הולכת הרגל הגב' שולמן אולגה, ילידת 1961, בהליכה רגילה, באור ירוק. המערער לא האט את מהירותו בהתקרבו למעבר החצייה, לא עצר את רכבו, לא נתן זכות קדימה להולכת הרגל ומנע ממנה להשלים את חצייתה בבטחה בכך שפגע בה עם רכבו. כתוצאה מהתאונה נחבלה הולכת הרגל בגופה חבלות של ממש, ונגרמו לה שברים בצלעות 1-7 מימין ו-2-9 משמאל, שבר בקוקואיד מימין, שבר ב-7C, שבר ב-T3; שברים בכפות הידיים ופגיעה ריאתית נרחבת. הולכת הרגל עברה ניתוח לקיבוע עמוד השדרה ואושפזה לתקופה של מספר חודשים הכוללים שיקום.

המערער נהג ברכב המשא מבלי לבצע הפסקה של שעה אחרי 8.5 שעות נהיגה.

בגזר הדין שניתן ביום 24.5.22 הוטל על המערער מאסר למשך 6 חדשים שירוצה בדרך של עבודות שירות, מאסר למשך 4 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, פסילה בפועל מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 5 שנים, באופן שבשנתיים הראשונות הפסילה תחול על רכב מנועי מכל סוג שהוא וב-3 השנים הנוספות תחול הפסילה **"על רכב מסוג משא בלבד מושא כתב האישום"**; מתקופת הפסילה נוכו 60 ימי פסילה מנהלית. בנוסף, הוטלה פסילה

בת 8 חודשים מותנית למשך 3 שנים, קנס בסך 1000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו, ופיצוי לנפגעת בסך של 10,000 ₪.

מתסקיר שירות המבחן מיום 12.9.21 שהוצג בבית משפט קמא, עולה כי המערער בן 70, נשוי ואב ל-7 ילדים בוגרים, וסב לנכדים. מתגורר בכפר ערערה עם אשתו ועובד כנהג משאית מזה כ-50 שנים. המערער נעדר עבר פלילי; לחובתו 131 הרשעות תעבורה קודמות בין השנים 1971-2020 בתחום הבטיחות ברכב, אי ציות לתמרורים, שימוש בטלפון, רישיון רכב שפקע, מהירות, נהיגה באור אדום, נהיגה ללא רישיון נהיגה ועבירות אחרות. זו הרשעתו הראשונה בגין אחריות לגרימת תאונה.

על פי התסקיר שהוצג בבית משפט קמא, המערער קיבל עליו אחריות חלקית על המיוחס לו, ביטא תחושת צער על הפגיעה בהולכת הרגל והביע דאגה לשלומה. בסופו של התסקיר, המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה מוחשית בדרך של עבודות שירות, בהעדר היתכנות שיקומית.

נפגעת העבירה, הגב' שולמן, ובנה העידו בבית משפט קמא על הקשיים הפיזיים והנפשיים עימם מתמודדת הגב' שולמן, שהפכה מאישה עצמאית ועובדת למי שהוכרה כנכה בשיעור של 100 אחוז. הגב' שולמן מתקשה בביצוע פעולות יומיומיות, ונזקקת לעזרה צמודה; הבן, קצין בשרות קבע, העיד כי בעקבות התאונה והצורך המתמיד בטיפול באם, נאלץ להפסיק את מסלול השירות שיועד לו, ומשרת בתפקיד אחר, תוך פגיעה בקידומו.

בית המשפט עמד בגזר דינו על חומרת הרשלנות נוכח הנהיגה ברכב משא בתוך עיר, ואי עזירה לפני מעבר חציה. נקבע כי רף הרשלנות הוא "בינוני - גבוה", וכי נגרמה לנפגעת התאונה פגיעה "בלתי הפיכה". לאחר סקירת פסיקה ונסיבות ביצוע העבירה נקבע כי מתחם העונש ההולם **"נע במנעד של מאסר בדרך של עבודות שירות ועד ל- 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילה בפועל מלנהוג לתקופה של שנתיים ועד ל- 6 שנים, קנס ופיצוי"**. בקביעת העונש בגדרי המתחם שנקבע, ניתנה הדעת לנסיבותיו האישיות של המערער, עברו התעבורתי, והיותו נהג מקצועי שפרנסתו בנהיגה. צוין כי מאז מועד התאונה צבר המערער לחובתו 6 הרשעות תעבורה נוספות מסוג ברירת משפט. עוד נקבע כי חרף הנאמר בתסקיר, ניתן להתרשם כי המערער קיבל עליו אחריות מלאה, וצוין כי חסך זמן שיפוטי בהודאתו.

בהודעת הערעור נטען תחילה, כי יש להורות על "קיצור משמעותי" של עונשי המאסר והפסילה בפועל. במהלך הדיון בפניי, צמצם ב"כ המערער טיעונו לעונש הפסילה בפועל בלבד, ואינו משיג עוד על עונש המאסר שהוטל בעבודות שירות, שהמערער אף החל לשאתו, וזאת גם נוכח עמדת הסניגור בבית משפט קמא בטיעונו לעונש, לפיה **"לגבי הרכיב העיקרי, אני סבור שיש להטיל על הנאשם עונש שירוצה בדרך של עבודות שירות והמתחם נע בין 3-6 חודשי מאסר"**.

ב"כ המערער חזר ועמד על נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המערער, שאחד מבניו הלך לעולמו, ואחת מבנותיו התגרשה, וילדיו ונכדיו סמוכים על שולחנו. עוד צוין כי עברו של המערער "רווי הרשעות", אולם מדובר בנהג מקצועי הנוהג מזה 30 שנים ברכב משא, ומעולם לא היה מעורב בתאונות דרכים קודמת. נטען, כי בניגוד לנאמר בתסקיר שירות המבחן המערער אכן מצר ומגלה אחריות לתאונה, ובית המשפט אף ציין זאת במפורש בגזר דינו.

ב"כ המערער טען בנוסף כי מתחם העונש שנקבע, ברכיב הפסילה, מחמיר ביחס לפסיקה הנוהגת, והיה מקום לקבוע ברף התחתון 3 חודשי פסילה בפועל על פי פסילת המינימום הקבועה בצד העבירה. נטען כי המתחם המחמיר שנקבע היטה את הכף להטלת עונש פסילה חמור, שלא בהתאם לפסקי דין שניתנו במקרים שונים כפי שפורט על ידי ב"כ

המערער, ואשר צורפו לסיכומיו.

בעקבות הערות בית המשפט, נאותה המשיבה בדיון בפניי, לקיצור 6 חודשי פסילה מעונש הפסילה שהוטל, וב"כ המערער סבור כי יש להורות על קיצור משמעותי יותר של עונש הפסילה.

דין

בקביעת מתחם העונש, ייבחן הערך החברתי הנפגע עקב נהיגה רשלנית, המסבה פגיעות גוף קשות ובעיקר הצורך בהגנה על שלומם של המשתמשים בדרך, תוך כיבוד הוראות התעבורה, הנועדות למנוע מצבים הרי סיכון. בעת שבאים לדון בקביעת מתחם העונש, יש לבחון את מידת הפגיעה בערך החברתי ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, היינו, מה שיעורה של הרשלנות, ומהי מידת הפגיעה שהסבה.

על נהג רכב משא מוטלת חובה מוגברת לנהוג בזהירות יתרה בעת נסיעה בתוככי עיר, וביתר שאת בעת התקרבות למעבר חצייה בו חוצים הולכי רגל; בנסיבות שבפנינו חצתה הולכת הרגל את מעבר החציה והאמינה לתומה כי לא נשקף לה סיכון בחסות האור הירוק, ואילו המערער לא האט את נסיעתו לפני מעבר החציה, והסב פגיעות גוף ניכרות וצמיתות להולכת הרגל, שכל מעגל חייה וחיי הסובבים אותה השתנה, בעקבות הפגיעות, המכאובים וצרכי הטיפול הקבועים. בנסיבות אלה צדק בית משפט קמא בקביעת חומרתם של רף הרשלנות ומידת הפגיעה.

מכלול העונשים שהטיל בית משפט קמא אינו קל, ואולם הובהר בפסיקת בית המשפט העליון כי **"לענישה הולמת תפקיד חשוב לא רק במקרים בהם גורמות תאונות הדרכים לקורבנות בנפש, אלא אף במקרים בהן נגרמות חבלות ופציעות, ובפרט כאשר חבלות ופציעות אלו חמורות הן"**. (רע"פ 2564/12 קרני נ. מדינת ישראל). בית המשפט העליון אישר לפיכך, לא אחת, הטלת עונשי מאסר ופסילה ארוכה במקרים של נהיגה רשלנית שהסבה פגיעות גוף משמעותיות, וראו בעניין זה: רעפ 7257/12 סנדרוביץ (18.10.12) בו הוטלו 6 חודשי מאסר בפועל, ו-6 שנות פסילת רישיון נהיגה; רעפ 8588/16 **רז משה** (8.11.2016) 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, ו-36 חודשי פסילת רישיון נהיגה; רעפ 3616/13 **רמו רז** (4.6.13) 8 חודשי מאסר ו-5 שנות פסילת רישיון נהיגה; רעפ 3764/05 - **ורד בן זוויה** - 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ו-5 שנות פסילת רישיון נהיגה.

עיינתי בפסקי הדין המרובים שהציג מנגד, בא כוח המערער, עיקרם פסיקה מחוזית, בהם הוטלו עונשי פסילה מתונים הרבה יותר מזה שהוטל על המערער, ומטבע הדברים הנסיבות שנדונו, חומרת הפגיעה ומידת הרשלנות באותם מקרים מצויות במנעד רחב ומשתנה. עם זאת, ככלל, הקו המרכזי המנחה בפסיקת בית המשפט העליון, הינו כי יש להחמיר בקביעת מתחם העונש בנסיבות בהן מתגלית רשלנות משמעותית בדרך הנהיגה, המסבה נזקי גוף חמורים.

נוכח האמור, לא ראיתי מקום להתערב במתחם העונש שנקבע על ידי בית משפט קמא, שאף התחשב במערער בסווג הפסילה בשלוש שנות הפסילה האחרונות.

עם זאת, סבור אני כי ניתן להקל עם המערער בגדרי המתחם שנקבע, תוך מתן משקל נוסף למכלול העונשים האחרים שהוטלו, ובכללם עונשי המאסר, בפועל ועל תנאי, קבלת האחריות על ידי המערער, היעדר מעורבות קודמת בתאונות במהלך עשרות שנות נהיגה "מקצועית", והשלכות הענישה על פגיעה ישירה בפרנסת המערער נוכח גילו.

נוכח האמור, ולאור עמדת המשיבה, מורה אני על הפחתת 9 חודשים מעונש הפסילה שהוטל על המערער, כך שעומדת כנגד המערער פסילה בפועל למשך 4 שנים ו-3 חודשים, באופן ש-15 חודשי פסילת רישיון נהיגה בפועל יחולו על נהיגה

בכל סוגי כלי הרכב, ויתרת תקופת הפסילה, בת 3 שנים, תחול על נהיגת רכב משא "מושא כתב האישום", כפי שקבע בית משפט קמא.

אין שינוי בהוראות האחרות שנקבעו בגזר הדין שניתן בבית המשפט קמא.

הערעור מתקבל כפוף לאמור.

מזכירות בית המשפט תעביר פסק הדין לידי הצדדים.

ניתן היום, כ"ב אלול תשפ"ב, 18 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.